

Prva velika banovinska sadjarska razstava in sadni sejem v Mariboru.

Dne 23. oktobra bo otvorjena v Mariboru pod pokroviteljstvom bana dravske banovine g. dr. M. Natlačena velika sadjarska prireditve, kakršne v povojnem času še ni bilo v naši banovini. Imeli smo že sicer razne sadne razstave v Ljubljani, Celju, v Ptuju, prav dobro uspele sadne sejme v Mariboru in nešteto manjših sadnih razstav in ogledov po vsej banovini, toda to so bile prireditve, bolj ali manj krajevne značaja, ker niso moge zajeti vse banovine.

Letošnja razstava, ki jo priredi »Sadjarsko in vrtnarsko društvo«, ne bo samo sadna, ampak v najširšem pomenu besede sadjarska razstava, ker bo obsegala prav vse veje in vejice tega širnega drevesa, ki ga označuje splošni pojem sadjarstva, in ki velja dandanes za eno izmed glavnih panog kmetijstva.

Na tej razstavi ne bodo zastopani torej samo plodovi vseh sadnih plemen in vseh sort, ki se dobe še sedaj v presnem, svežem stanju in rastejo v naši banovini, ampak tudi vse, kar ima kakršnokoli zvezo s sadjem, z njega pridelovanjem in uporabo.

Videli bomo zlasti vsa sodobna orodja in sredstva, ki jih umno sadjarstvo ne more več pogrešati in brez katerih je pridelava lepega sadja nemogoča. Važen oddelek sadjarske razstave bodo dalje sodobni pripomočki za domačo uporabo sadja in izdelki iz njega. Radoučni sadjarji bodo našli na razstavi dovolj pobude v sliki in predmetih za napredek v pridelovanju sadja in njega koristni uporabi.

Drevesničarji nam bodo pokazali svoje proizvode v vseh o sodobnem sadjarstvu običajnih načinov in oblikah proizvodnje sadnega drevja.

Nazorno bodo prikazani razvoj in uspehi Sadjarskega in vrtnarskega društva od njegovega začetka pred 17 leti do današnjega dne.

Sadni sejem bo, dasi v tesni zvezi s sadjarstvom, vendar prireditve sama zase. Pokazati hoče, da sadja ne znamo v najboljši kakovosti samo pridelovati, ampak tudi za kupčijo tako pripraviti, kakor to zahteva svetovna sadna trgovina. Vsak nepristranski opazovalec se bo lahko prepričal, da se nam ni bati nobene tuje konkurence ne glede kakovosti pridelka, ne glede na opremo. Na prodaj bo kolikor mogoče tipizirano in standardizirano blago.

Na sadno razstavo vabimo predvsem vsakogar, ki stremi za napredkom v sadjarstvu, zlasti vse podružnice SVD, da si ogledajo sadove svojega truda in prizadevanja, in sploh vse, ki se zanimajo za naše slovensko sadjarstvo in njegov razvoj v povojnem času, oziroma od ustanovitve SVD.

Na sadnem sejmu bodo pa posebno dobrošili sadni trgovci, zastopniki nabavljajnih zadrug, zavodov in sploh vsakdo, ki ima kakršnokoli zanimanje za letošnjo sadno kupčijo.

Razstava in sadni sejem bosta trajala od 23. oktobra do 1. novembra.

Udeležencem razstave in sadnega sejma je dovoljena polovična voznina od 21. oktobra do 3. novembra.

Vsdržavni sadjarski kongres v Mariboru.

Ob priitki velike prve banovinske sadjarske razstave in sadnega sejma v Mariboru bo priredilo srbsko kmetijsko društvo dvodnevni sadjarski kongres, in sicer 24. in 25. oktobra po temle sporedu:

I. Otvoritev kongresa 24. oktobra ob 10 popoldne. Obravnave:

1. Trgovina s svežim in predelanim sadjem in njeni izgledi za bodočnost. Poročevalca gg. Džordje Perin in Voja Petrovič.

2. Obnova sadovnjakov in plemenjenje sadnega drevja potom precepljanja. Poročevalec dr. Mladen Jesifovič.

3. Načini propagande za uporabo insekticidov in fungicidov. Poročevalca gg. dr. Pavle Vukosovič in dr. Željko Kovačević.

4. Smoter in naloge načrtnega sadjarstva. Poročevalec ravnatelj g. Josip Priol.

II. Nadaljevanje 25. oktobra ob 8.30:

1. Preusmerjenje (preorientacija) obstoječih banovinskih drevesnic in osebja v smeri praktičnega sadjarstva. Poročevalec g. Milutin Nikolič.

2. Vprašanje plodoreda (kolobarjenja) v drevesnicah. Poročevalca gg. Štefan Lukič in F. Mežan.

3. Možnosti in organizacijska dela v sadjarstvu na banovinskih kmetijskih ustanovah. Poročevalec g. Milan Marsič.

4. Kratka zgodovina slovenskega sadjarstva. Poročevalec g. Franc Vardjan.

5. Drevesnice v Sloveniji. Sedanje stanje in njihov pomen za napredek sadjarstva. Poročevalec g. Ivan Dolinšek.

Na cilju smo...

Slov. Bistrica, 14. oktobra.

Začetkom poletja smo sporočili, da začnemo zidati Slomšekov farni dom. Danes pa na istem mestu povemo, da dom že stoji in se le še urejuje od znotraj. Da boste tudi vi, ki ga morda ne boste imeli prilike videti, nekaj vedeli o njem, vam ga na kratko opišem.

Dolg je 32 m, širok 12 m, visok pa na spodnji strani 17 m. Po vsej dolžini je dvorana z odrom, nad katerim je prostor nekoliko dvignjen. Zada je garderoba in galerija. Pod dvorano so manjši društveni prostori, med njimi največja čitalnica. Pod zemljo so kleti.

Od zunaj je posebno viden na pročelju velik reliefni križ, balkon in prostor za Slomšekov kip.

Načrt za stavbo je naredil g. inž. Valentan, stavila je pa tvrdka Jelenc in Šlajmer iz Maribora. Navodila za oder je dal g. Peter Malec, režiser mariborskega gledališča. Za razsvetljavo odra in dvorane je izdelal načrte strokovnjak g. Anžič iz Ljubljane.

Pravi graditelj doma je g. župnik Šolinc. Njemu ob strani stoje zavedni farani, ki so v zadnjih mesecih tako neutrudno pomagali pri delu.

In sredstva? Politični spletkarji so tolažili svoje oboževalce, češ, dr. Korošec jim je dal denar, kakor da je neomejena pravica ministrov državni denar hitro razdeljevati med svoje zavestnike. Toda v Beogradu se niso premenjali samo ljudje, ampak tudi metode... Svoje čase smo se Slovenci pač upravičeno spraševali, odkod denar za domove onih društev, ki med narodom nimajo simpatij.

Denar za dom so dali naši farani sami. Gospod župnik je že kot kaplan postavil prosvetnemu društvu za cilj zgraditev lastnega doma.

Tako so to in ostala društva ter zavedni katoliški farani nabrali vsaj toliko, da je dom, v kolikor sedaj stoji, tudi že plačan. Gotovo pa je tudi to, da požrtvovalnost in nesebičnost Bistričanov še ni usahnila, ampak da se bo še v isti meri večkrat izkazala.

V času, ko to prebirate, je popolnoma izgotovljena čitalnica in spodnji prostori. Ometan je že večji del dvorane in odrskega prostora. Električarji neumorno instalirajo luči, mizarji že pripravljajo vrata, okna in pode. Manjkajo še cementna stopnišča, oder, greznice, okna in pod v dvorani. Prihodnje leto bo dom ometan še od zunaj.

Stoji torej spomenik domače požrtvovalnosti in delavnosti. Učinkovito je izražena volja, da hočemo Slomšekovim načelom priboriti zmago na tem delu slovenske zemlje.

*

Zbor slovenskih fantov se je vršil v Ljubljani 17. oktobra. Prisotnih je bilo po zastopnikih 110 združenj z glasovalno pravico. Predsednik dr. Žitko je poudaril tri smeri, ki so potrebne za vzgojo fantov: duhovnovzgojno delo, prosvetno delo ter tehnično in obvezno telesno vzgojo. Treba je ukreniti pri pristojnem ministrstvu, da bodo naši odseki izvajali sami za svoje članstvo telesno vzgojo. Zveza fantovskih odsekov je strankarsko nepolitična. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika dr. Žitko; v podzvezo Maribor: dr. Jeraj, Lekan, Sekolec, Geratič, Camplin, Nefima, Kotnik; v podzvezo v Celju: prof. Bitenc, Kroflič, Frece, Kompan, Vanči Vrabi, Tone Vrabi in Kocuvan.

*

Sv. Lenart v Slov. goricah. Na otvoritvi novega odra Prosvetnega društva Zarje, ki bo — kakor smo že v zadnji številki objavili — na lenarško nedeljo 7. novembra ob treh popoldne, bo zelo zanimiv in pester spored. Najprej s primernim nagovorom blagoslovitev odra, ki jo izvrši č. g. dekan Gomilšek, nato primerna pesem, kateri sledi slavnostni otvoritveni govor, ki ga govori č. g. Franc Hrastelj, ravnatelj Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Ko bo tako oder otvorjen, sledi igra »Vest«, ki se na naših odrih še ni uprizorila. Ima pa krasno vsebino, ki slika ljubezen in žrtve staršev, katerih sin pade v svetovni vojni. Igra je obsodba svetovne morije in sovraštva med narodi ter je evangelij ljubezni in miru med ljudmi. Torej primerna za vsakogar! Po igri zaključek s pesmijo. Med vso prireditvijo bo v odmorih igrala godba, da bomo res praznično razpoloženi otvorili pozorišče bodočega prosvetnega delovanja v lenarški župniji. Na svidenje! Bog živi!

Sv. Andraž v Slov. goricah. V nedeljo 24. oktobra priredi fantovski odsek prelepo igro »Križ in sovjetska zvezda«. Igra se vrši v Cerkvem domu ob treh popoldne. Vabljeni ste vsi prijatelji naših fantov. Med odmori igra tamburaški orkester fantovskega odseka. Na veselo svidenje!

Prosvetno društvo v Ljutomeru proslavi prihodnjo nedeljo 24. oktobra v Katoliškem domu ob pol štirih popoldne 20 letnico smrti dr. Jan. Evang. Kreka. Na sporedu je igra »Tri sestre«, govor o delovanju dr. Kreka in razne pevsko točke. Vsi vabljeni k obilni udeležbi!

Svetinje. To leto se nam zdi, kot da pri Svetinjah doživljamo neprestano pomlad. Povsod kilje, povsod se mladi in probuja nasilno zastrta ali spretno, pa zato tem bolj hudobno zastrupljena narodna zavest. Pa klica našega naroda je zdrava in noben strup je ne uniči in noben plevel je ne prerese, da ne bi pognala iz svoje katoliško-slovenske prvine drevesa resnice, ki stoji in rodi tudi takrat, ko se neverneži in hudobneži najbolj vesele, da ga je pokončal vihar laži. — Svetinjski fantje! Življenje stoji pred